
THE DAY
THE DAM
BROKE

NSIMBULU 10

Lumbu Ya Dike Diabuka

Kadi mosi ko kazabanga lumbu yina keta kala.

Yayi kena kieleka ya ntete.

Tulenda kusala bikanu.

Tulenda kutala ntwala.

Tulenda kutunga basisteme, mayele, bikebulu ye bima bya kubumba.

Tulenda kukwikisa beto mosi nde luzabu kekeba beto na mpasi zawonso.

Kansi lumbu mosi keta kwiza konso ntangu vava kima kebuka.

Mbala zankaka kena muntu.

Mbala zankaka mayindu ya luvunu.

Mbala zankaka kikanu.

Mbala zankaka nitu.

Mbala zankaka kikangu.

Mbala zankaka lukwikizu mosi yina tuyindulaka nde kelenda nikuka ve.

Kima kikitisa lumbu yina kya nzenza kena nde, pene-pene konso ntangu, tueta zaba yau kaka na nima.

Vava yau kesalama, kemonika bonso diambu mosi.

Na nima, tueta bakisa nde kyakala ndilu.

Mono mpe kwakala na lumbu yame.

Kuluta mosi, mbala yankaka.

Mpo luzingu kena ya kukaba mingi na bampasuka.

Yau keyuvulaka ve mvu yaku.

Yau keyuvulaka ve kisalu kyaku.

Yau keyuvulaka ve mbongo yaku ya banki.

Yau keyuvulaka ve mukanda ya bisalu bya ngeye.

Yau kebulaka kaka mwelo.

Mono keyibuka kiwilu kimosi kya pwelele.

Ve mpasi.

Ve boma.

Kuyituka.

Kuyituka ya kumona nswalu yina mbandu ya luzingu mosi lenda soba.

Lumbu mosi mambu mawonso kemonika ya kutelama ngolo.

Lumbu ya kulanda, kutelama ngolo kekituka kiyibuka.

Ye ngeye kemona ngeye mosi ketala bitini bya kima kina ngeye yindulaka nde kya mvu na mvu.

Kaka na ntangu yina ngeye kebakisa mosi ya mayindu ya luvunu ya nene ya luzingu.

Tueta yindula nde tueta mona mpasi mpo na kina tuvidisa.

Mbala zayingi tueta mona mpasi mpo na kina tukwikilaka nde kyakala kya mvu na mvu.

Kuvidisa kebebisaka diambu mosi.

Kubula mayindu ya luvunu kebebisaka kikwikilu mosi.

Ye bikwikilu kena na misisa ya nda.

Vava kima kebuka na kieleka, luzolo lwa ntete kena kuyidika.

Yau kena ya bumuntu.

Na nswalu beto ketomba nzila ya kubasika.

Ntendulu mosi.

Nkisi mosi.

Muntu mosi ya kufundila.

Konso diambu kuluta kundima nde bima yankaka kalendi ve kutungwa diaka na mbandu na yau ya ntete.

Mono mpe nwanaka nwanu yina.

Bonso bantu yonso.

Nwanu na kieleka ya pwelele.

Mpo kieleka ya pwelele kena ya ngolo mingi.

Yau kezolaka ve kuwakana.

Yau kesiamisaka ve ntima.

Yau kena.

Ye yau kaka.

Kena bantangu yina luzingu kepesaka ngeye ve ntangu ya kubikama.

Yau kesindikaka ngeye mu nsobolo.

Ngeye zolele to ve.

Kuna ngeye kebakisa ngeye kena nani.

Ve vava mambu mawonso kesala mbote.

Vava kima kesuka kusala.

Ve vava ngeye kebaka.

Vava ngeye kevidisa.

Ve vava ngeye ketunga.

Vava ngeye ketala ndambu ya kina ngeye tungaka kebwa.

Bantu bayingi keyindulanga kikesa kya kubaluka bonso kikalulu kya bakesa.

Mono kemonaka yau konso ntangu na nzila yankaka.

Kikesa kya kubaluka kena ve ngolo.

Kena kuyidika na mambu.

Ngolo kevovanga:

“Mono keta telama.”

Kikesa kya kubaluka kevovanga:

“Mono keta kusoba mono mosi.”

Ye luswaswanu kena ya nene mingi.

Mpo makumbi mankaka kalendi ve kununguka.

Tulenda kaka kuviokila mu kati na mo.

Mu luzingu lwame mono kutanaka bantu bavidisaka mingi kuluta mono.

Bantu bamonaka nza na bawu ya mvimba kebwa.

Mabuta.

Mavimpi.

Lutaninu.

Bantu ya luzolo.

Kutala bawu mono longukaka dilongi mosi ya mfunu.

Mpasi kebebisaka ve konso ntangu muntu.

Mbala mingi yau kebebisaka kifwanisu kina muntu yina kwakala na yandi mosi.

Ye yau kena kubeba ya kuswaswana mingi.

Vava mpasi kekwiza, yau kesindikaka beto kumonika kondwa bizizi bya luvunu.

Kondwa bankumbu ya lukumu.

Kondwa bisalu.

Kondwa bikebulu.

Kaka beto.

Ye kina kesiala.

Na luyantiku, kumonika na mutindu yina kepesaka boma.

Na nima yau kekituka mutindu mosi ya kieleka.

Mpo na nsuka beto keyekula kusala bonso na teyatre.

Mono keyibuka ntangu mosi ya luzingu lwame vava mambu mawonso mono yindulaka nde ya mfunu monikaka kunikana na ntangu mosi.

Kyakala ve kaka mpasi mosi.

Kyakala kukutana ya mpasi mingi.

Bonso nde nzila ya luzingu solaka kutula ngyuvu zawonso na ntangu mosi.

Kyakala ntangu mosi ya mpasi.

Kansi lelo mono zolele ve kukatula yau.

Mpo na kuma mosi ya pete.

Yau monisaka mono kina kyakala kya kieleka.

Vava nzo mosi kevia, ngeye kevidisaka ve kaka kina kebeba.

Ngeye kebakisaka mpe kina ketelama na tiya.

Bampasi ya nene kena na kisalu yayi.

Yau kekabulaka kina kena mfunu na kina kena ve mfunu.

Na mutindu ya pwelele kibeni, pene-pene ya kukonda mawa.

Bantu bamonikaka bantu ba mfunu bekituka bakondwa mfunu.

Bantu bamonikaka na ndambu bekituka ya mfunu mingi.

Bikanu yina monikaka ya nene kevidisa ntendulu na mbala mosi.

Bima bifioti kebaka ntalu ya nene.

Kukangana mu maboko.

Telefone mosi.

Kukala vava.

Mvovo mosi wa kieleka.

Luzingu kesobaka bima ya ntete kukonda kulomba beto nzila.

Ye mbala yankaka yau kena mbote mutindu yina.

Mpo ndambu ya nene ya kina tulongukaka kieleka kebutukaka na bampasuka yina.

Ve na kulandana.

Na kuzenga.

Kutala nima, mono kebakisa nde lumbu yina mambu mawonso mabukaka kyakala ve lumbu yina mambu mawonso masukaka.

Kyakala lumbu kima kimosi kya kuswaswana kiyantikaka.

Kansi kieleka yayi mono bakisaka yau ve nswalu.

Mono bakisaka yau na nima.

Na nima mingi.

Vava bitini bya kubuka yantikaka kukituka bisina.

Vava mputa yantikaka kukituka bidimbi.

Vava boma yambulaka kisika na kubakisa.

Kena ngyuvu mosi yina ntangu keyuvulaka konso muntu.

Kana nswalu, kana na nima.

Yau kekangama ve na kununga.

Yau kekangama ve na mbongo.

Yau kekangama ve na lukumu.

Ngyuvu kena ya pete kuluta.

“Nki ngeye kesala vava kima kebuka?”

Bankaka keyekula.

Bankaka kesweka.

Bankaka kefundaka nza.

Bankaka kelonguka.

Mono mekaka kulonguka.

Ve konso ntangu mbote.

Ve konso ntangu nswalu.

Kansi kufwana mpo na kubakisa kima mosi.

Kubuka kena ve nsuka ya disolo.

Kena nsuka ya mayindu ya luvunu ya ntete.

Ye vakati ya mambu yayi zole kena luswaswanu ya nene mingi.

Mpo konso mbala kima kebuka, kima mpe kemonika pwelele.

Kikalulu.

Bikangu.

Kieleka.

Kina kena mfunu kuluta.

Ye vava mfunfu na nsuka kekulumuka, vava makelele keyekula kufuluka mu mupepe, vava mpasi kevidisa ndinga na yau ya ngolo kuluta, ngyuvu mosi ya lembama kesiala.

Ve:

“Mpo na nki yau salamaka?”

Kansi:

“Mono kitukaka nani na nima?”

Kaka na ngyuvu yina kapu ya kulanda kebutukaka.

Mpo lumbu yina mambu mawonso mabukaka kabebisaka ve kaka kima mosi.

Yau sindikaka mono kuzaba kina keta siala ya kutelama.